

حسابداران دادگاهی، بازوی قضات

گفتگو با:

دکتر کاظم وادی زاده (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

حسابداری

قبل از شروع از اینکه در کسوت کارشناس رسمی دادگستری قبول زحمت کردید و با ما در این گفتگو شرکت دارید سپاسگزاریم. موضوعات پیش‌روی حسابداران دادگاهی بسیار گوناگون است. ابتدا ضمن تعریفی از حسابداری دادگاهی دیدگاه شما درباره زمینه‌های مورد استفاده از مهارت‌ها و تخصص حسابداران دادگاهی چیست. قدری در این خصوص توضیح دهید؟

دکتر وادی زاده

تعاریف بسیار زیادی در حوزه حسابداری دادگاهی وجود دارد لیکن تعاریف عمومی حسابداری دادگاهی (forensic)

انجمن بازرسان رسمی تقلب آمریکا از سال ۱۹۹۰ ضرورت استفاده از تکنیکها و روشهای حرفه‌ای جهت کشف تقلب را به جهت افزایش جرم یقه‌سفیدها و جرایم سازمان یافته و مشکلات شناسایی چنین تقلباتی در سطح صورتهای مالی توسط حسابرسان مستقل را تاکید داشته و به نظر می‌رسد در ایران از سال ۱۳۹۰ پس از افشای فساد کلان بانکی موسوم به گروه امیرمنصور آریا، حسابداری دادگاهی در ایران بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. به دلیل فقدان آموزش و نبود انجمنهای حرفه‌ای در ایران، آشنایی اعضای حرفه‌ای در این زمینه بیشتر معطوف به مطالعه کتب و مقالات علمی ترجمه شده و تشکیل چند همایش مبارزه با فساد و تقلب اقتصادی و تشریح موضوع حسابداری دادگاهی بوده است.

سازمان

ورود کارشناس در هر پرونده پس از وقوع جرم و برای اثبات ادعای طرفین روی می‌دهد. به نظر شما در محاکم قضایی ایران چه مواردی نیاز به حضور کارشناس رسمی با تخصص مالی و حسابداری می‌باشد؟

دکتر وادی زاده

در ایران حسابداری دادگاهی به شکلی که در کشورهای اروپایی و آمریکا مطرح است وجود نداشته و بیشتر، کارشناسان رسمی دادگستری در رشته حسابداری و حسابرسی با محاکم قضایی در اثبات جرم همکاری می‌نمایند. کارشناسان رسمی دادگستری پس از وقوع جرم وارد پرونده پرونده شده و با بررسی موارد

شاخه‌ای از حسابداری است که با قضاوت‌های دادگاهی همراه بوده و در واقع علم گردآوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات و مستندات به شکلی که بر علیه متهمان جرائم اقتصادی مورد استناد محاکم قضایی قرار گیرد. اصولاً تمرکز حسابداری دادگاهی بر روی تجزیه و تحلیل داده‌ها (علت و معلولی) شامل ردیابی و رصد حیلها، ترفندها و اعمال متقلبانه می‌باشد. زمینه‌های مورد استفاده از مهارتها و تخصص حسابداران دادگاهی به چند بخش تقسیم می‌شود:

۱- رسیدگی به دعاوی اشخاص حقیقی و حقوقی در خصوص اختلافات مالی و حل و فصل آن

۲- ارزشیابی موارد دعاوی و ارائه گزارش در خصوص اثرات مالی و زیانهای وارده

۳- بررسی گزارشگری متقلبانه مدیران و کارکنان در سطح صورتهای مالی

۴- رسیدگی به اظهارنظر حرفه‌ای نسبت به جرایم سازمان یافته، جرائم یقه‌سفیدان، اختلاس، کلاهبرداری، پولشویی، فرار از دیون دولتی، تقلب در ورشکستگی مالی، قاچاق کالا و قاچاق ارز

۵- رسیدگی مالی به توقف فعالیت و تعیین غرامت از شرکتهای بیمه

۶- موارد مربوط به سهل‌انگاری حرفه‌ای حسابداران و حسابرسان و اظهارنظر در خصوص تخلفات

۷- بررسی منازعات بر سر علائم تجاری، حق اختراع و نقض قراردادها

۸- شهادت‌دهی و یا گواهی کارشناس به موضوع خاص

۹- مواردی که از طریق محاکم قضایی و یا دولت برای حسابداران دادگاهی پیش‌بینی می‌شود.

سازمان

حسابداری دادگاهی از چه زمانی در جهان به طور مشخص مطرح گردیده است؟ در ایران وضعیت چگونه است؟

دکتر وادی زاده

ظهور حرفه حسابداری دادگاهی اگر چه در کشورهای مختلف متفاوت است لیکن از سال ۱۹۶۰ در محافل اقتصادی و مالی کشورها به صورت انتشار کتب و مقالات مطرح شده است.

استاندارد خاصی

تاکنون در خصوص

حسابداری دادگاهی

تدوین نشده است

در بنگاه‌های اقتصادی و دولتها با هدف کاهش تقلبات مالی کمک کنند. در مرحله پیشگیری با شناسایی علایم و هشدارهای خطر مرتبط با سوءاستفاده‌های مالی و اقتصادی در سطح مانده حساب، سرفصل و بررسی خطوط قرمز در سطح پست و سمت کارکنان و مدیران به کاهش تقلب مالی کمک می‌کند. همچنین در مرحله کشف با استفاده از تکنیکها و روشها و مهارتهای حرفه‌ای امکان شناسایی و کشف موارد غیر قانونی را تسهیل می‌کنند.

سازمان

همانند سایر زمینه‌های حسابداری، چه اقداماتی در سطح بین‌المللی جهت تدوین استانداردها یا قوانین لازم‌الاجرا برای خدمات حسابداری دادگاهی شده است؟

دکتر وادی زاده

هر چند انجمنها، تشکلهای حرفه‌ای و سازمانهای فعال در زمینه مبارزه با فساد و پولشویی و تقلبهای اقتصادی همچون انجمن بازرسان رسمی تقلب، سازمان انیتوسای و آسوسای و سایر فعالین در این حوزه رهنمودهایی برای چگونگی پیشگیری و شناسایی جرائم و تقلبهای مالی در سطح بنگاه‌های اقتصادی و دولتها مطرح کردند لیکن استاندارد خاصی تاکنون در خصوص حسابداری دادگاهی تدوین نشده و استانداردهای حسابرسی تدوین شده (مرتبط با بررسی تحریف بااهمیت و کشف تقلب) مورد استفاده حسابرسان مستقل در حسابداری دادگاهی کاربرد دارد. محققان متعددی از جمله زاسمین (۲۰۱۱) و مک‌مولن و سانچز (۲۰۱۰) معتقدند برای آن‌که حسابداران دادگاهی (قضایی) بتوانند خدمات خود را به صورتی اثربخش ارائه دهند و انتظارات گروه‌های ذینفع را برآورده سازند تدوین چارچوبهای مشخص برای حسابداران دادگاهی الزامی است تا بر اساس آن بتوان کیفیت خدمات حسابرسی را بهبود بخشید. بنابراین مجموعه‌ای از استانداردهای انجام کار را به شرح ذیل پیشنهاد کرده‌اند:

۱- **مهارتهای آموزشی، حرفه‌ای و شخصی:** شامل دانش کافی، مهارتهای کلامی، مهارتهای تحلیلی، مهارتهای داده‌کاوی، دانش کامپیوتری، آشنایی با قوانین جزایی، حقوقی و کیفری، و همچنین مهارتهای روانشناختی.

۲- **الزامات مربوط به دامنه فعالیت:** شامل مصاحبه با

جرم نسبت به تکمیل مستندات و اثبات آثار مالی ناشی از جرم اقدام می‌کنند. موارد مطرح در محاکم قضایی ایران به چند بخش تقسیم می‌شود:

الف- **محاکم حقوقی:** در این محاکم، کارشناسان رسمی دادگستری نسبت به بررسی دعوی حقوقی طرفین و اثبات آثار مالی خسارتها و مستندسازی آن طبق قراردادهای منعقد شده برای اظهار نظر قضات اقدام می‌کنند. عمدتاً در این محاکم، مسایل اصلی، اختلاف نظر مالی طرفین پرونده می‌باشد.

ب- **محاکم کیفری:** کارشناسان رسمی دادگستری با توجه به پرونده‌های تخلف و تقلب اقتصادی ارجاع شده توسط ضابطین و نماینده دادستانی نسبت به بررسی آثار تقلبهای مالی و ردیابی وجوه حاصل از جرم در قالب گزارشگری مالی متقلبان، قاچاق کالا، قاچاق ارز، دیون دولتی و پولشویی اقدام می‌کند. با توجه به تاسیس دادگاهها و دادسراهای ویژه اقتصادی، پرونده‌های بزرگ اقتصادی در محاکم کیفری استانها به دادگاهها و دادسراهای ویژه اقتصادی ارسال می‌گردد.

ج- **دادگاهها و دادسراهای ویژه اقتصادی:** هر چند دادگاهها و دادسراها و مجتمعهای ویژه اقتصادی (پولی، بانکی و بورس) جزو محاکم کیفری است لیکن به دلیل با اهمیت بودن پرونده‌های ارجاع شده به این دادسراها، رسیدگی تخصصی توسط مقامات قضایی و کارشناسان و ضابطین صورت می‌گیرد. عمده پرونده‌های ارجاع شده به این دادسراها و دادگاهها پرونده‌های کثیرالشاکی، جرایم سازمان یافته مرتبط با افراد و اشخاص ذی نفوذ و یقه‌سفیدان می‌باشد. موضوعات اصلی پرونده‌های ارجاع شده به این دسته از دادگاههای ویژه شامل قاچاق ارز، قاچاق کالا، فرار از دیون دولتی، پولشویی، تقلب و اختلاس و کلاهبرداری، سوءاستفاده از سامانه‌های تجاری دولتی و حواله‌های ارزی، سوءاستفاده از موقعیتهای شغلی مدیران و کارکنان می‌باشد.

سازمان

حسابداران دادگاهی در کل در چه مراحل از تخلف و جرم کمک‌کننده می‌باشند؟

دکتر وادی زاده

حسابداران دادگاهی در مراحل پیشگیری و کشف می‌توانند

۲- دریافت حواله ارزی در وجه فروشنندگان خارجی و عدم ثبت در دفاتر قانونی، عدم واردات کالا و یا واردات کالا با اسناد مجعول (پروانه‌های ورود غیرواقعی، فاکتورهای غیر مستند و ...).

۳- تقلب در فروشهای اعتباری و یا پیش فروش محصولات به مشتریان بدون توجه به عدم واردات کالا، فقدان موجودی کالا و یا در مقابل ثبت سفارشهای مجعول و غیرواقعی.

۴- جذب سپرده‌های کلان از مشتریان تحت عنوان موسسات مالی و اعتباری، تعاونیها، صندوقهای اعتباری، لیزینگها و پول‌گردانی و عدم پرداخت اصل و سود به سپرده‌گذاران و یا عدم تحویل کالا به مشتریان.

۵- صدور ضمانتنامه‌های غیرواقعی برای پیمانکاران توسط برخی از شعب بانکها و ایجاد اعتبار پوششی برای افراد خاص.

۶- تقلب در سطح صورتهای مالی شامل گزارشگری مالی متقلبانه از جمله بیش‌نمایی و کم‌نمایی داراییها، بدهیها، تعهدات، درآمدها و هزینه‌ها و شناسایی سودزبان غیرواقعی و تحمیل خسارت به ذینفعان.

۷- تقلب در قراردادهای منعقد با پیمانکاران و فروشنندگان کالا (داخلی و خارجی) و افزایش غیرواقعی مبالغ قراردادها و دریافت پوششی و وجه توسط مدیران و روسای دستگاه‌ها.

۸- تاسیس و ایجاد کنسرسیومهای خرید و فروش در قالب شرکت‌های واسطه‌ای و پوششی در داخل و خارج از کشور و ایجاد منافع برای گروه‌های خاص.

۹- تقلب در اعلام ورشکستگی بنگاه اقتصادی و فرار از

مشتری یا متهم، بررسی تضاد منافع، بررسی اولیه و مقدماتی از جرم صورت گرفته، توسعه برنامه‌های رسیدگی و تحقیقاتی متناسب با جرم، کسب و گردآوری شواهد کافی و مرتبط، تجزیه و تحلیل یافته‌ها و برآورد خسارت‌های اقتصادی.

۳- الزامات گزارشگری: شامل تهیه گزارش، نتایج آن و پیگیری در فرایند و پرونده‌های قضایی.

سازمان

بیشتر موارد تخلف و جرم در جهان توسط چه گروه‌ها و نهادهایی کشف و افشا شده است. سهم حسابرسان داخلی و مستقل در این خصوص چه میزان است؟

دکتر وادی زاده

در این ارتباط بنابر شرایط اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، مدل تقلبهای مالی اجرا شده در کشورها می‌تواند متفاوت بوده و هر کشور و سازمانی نیاز به طراحی مدل‌های پیشگیری و کشف تقلب خود خواهد داشت. بیشتر موارد کشف و افشا شده در جهان مربوط به رصد اطلاعاتی سازمانهای امنیتی، افشا توسط کارکنان و مدیران سازمانها، افشا توسط تحلیلگران مالی، رقبا، رسانه‌ها و ... بوده و حسابرسان داخلی و مستقل نقش کم‌رنگ‌تری در افشا و کشف تقلب داشته‌اند. به تعبیری کشف و افشا تقلب نیاز به ابزارها، امکانات و تکنیکهای خاصی می‌باشد که حسابرسان از آن بی‌بهره‌اند.

سازمان

به‌عنوان حسابدار دادگاهی نمونه‌هایی از تخلف و تقلب که با آن برخورد داشته‌اید را بیان کنید؟

دکتر وادی زاده

تقلبهای برخورد شده توسط بنده و سایر همکاران کارشناس در ایران شامل جرایم سازمان یافته، تقلبهای کارکنان و مدیران، فروشنندگان، پیمانکاران و ... شامل موارد ذیل می‌باشد:

۱- تخلف در دریافت تسهیلات بانکی کلان و عدم ثبت در دفاتر قانونی شرکتها، عدم استرداد تسهیلات و ...، جعل اسناد مالی ارائه شده به بانکها جهت دریافت تسهیلات شامل صورتهای مالی غیرواقعی، ارزیابی غیرواقعی املاک و اراضی ترهین شده توسط بانکها، اعتبارسنجی نامناسب، قیمت‌گذاری غیرواقعی در ارزش داراییها.

کشف و افشا تقلب

نیاز به ابزارها،

امکانات و تکنیکهای خاصی می‌باشد

که حسابرسان از آن بی‌بهره‌اند

و توضیحاتی در خصوص سناریو و روشهای متهمان در انجام تقلبها.

۳- اشاره به استعلامات انجام شده از سازمانهای ذیربط از جمله بانک مرکزی، بانکهای عامل، وزارت صمت و سامانههای تجاری آن، اداره ثبت اسناد و املاک و شرکتهای، استعلام از گمرک، سازمان امور مالیاتی و

۴- تطبیق اطلاعات مالی مندرج در دفاتر مالی متهمان و یا طرفین دعوی با پاسخ استعلامات دریافت شده از سازمانهای ذیربط.

۵- ردیابی موارد مندرج در گزارشهای ضابطین و یا انحرافات ایجاد شده از تطبیق سامانهها و استعلامات.

۶- اشاره به روشها و تکنیکهای مورد استفاده حسابداران دادگاهی در بررسی موضوعات مرتبط با تقلبهای مالی.

۷- اشاره به تطبیق استانداردهای حسابداری و حسابرسی با موارد انحرافها و تقلبات گزارش شده.

۸- جمع بندی نتایج حاصله از رسیدگی کارشناسان.

۹- اظهار نظر قطعی و بدون ابهام در خصوص میزان تخلف، تقلب و عدم رعایت استانداردهای موجود.

لازم به توضیح است در پروندههای اقتصادی، گزارشگری مالی کارشناس، با توجه به نوع پرونده (حقوقی، کیفری) و حجم رسیدگیها و پیچیدگی فعالیت متهمان متفاوت بوده و متناسب با قرار صادره مرجع قضایی گزارشات کارشناسان تغییر خواهد کرد. بنابراین امکان طراحی یکنواخت و یکسان برای همه موضوعات وجود نداشته و با توجه به قضاوت کارشناس

پرداخت دیون دولتی و طلب بانکها و بستانکاران.

۱۰- قاچاق کالا و قاچاق ارز با استفاده از حساب جاریها و کد اقتصادی استیجاری بدون امکان ردیابی در سامانه ارزی و گمرکی کشور و دفاتر قانونی بنگاههای اقتصادی.

۱۱- دستکاری در قیمت تمام شده کالای فروش رفته شامل افزایش نرخ مواد اولیه، دستکاری در کیفیت مواد خریداری شده و

۱۲- تقلب در وجوه نقد و حسابهای بانکی شامل دستکاری در متن چکها، جابه جایی غیرمجاز حسابهای بانکی، صورت مغایرتهای بانکی غیرواقعی و ایجاد حسابهای پشتیبان بدون درج در دفاتر قانونی توسط کارکنان و یا مدیران.

۱۳- تقلب در ارزیابی سهام شرکتهای و تقویم غیرواقعی دارایی و بدهیها و تحمیل خسارت به خریداران و فروشندگان احتمالی.

۱۴- پنهان کاری در منشا اصلی وجوه غیرقانونی از طریق روشهای پولشویی و کتمان منابع و درآمدهای حاصله.

سازمان

در گزارشگری حسابداری دادگاهی به چه نکاتی باید توجه شود و گزارش حاوی چه بخشهایی است؟

دکتر وادی زاده

گزارش حسابداران دادگاهی با توجه به نوع و ماهیت صدور گزارشات میبایستی حاوی مطالب ذیل باشد:

۱- مشخصات طرفین دعوی یا متهمان، موضوع تقلب یا تخلف مالی، نام دادگاه یا شعب بازپرسی رسیدگی کننده به جرم، توضیحاتی در خصوص فرایند رسیدگیهای قبلی در محاکم قضایی و سابقه گزارشات حسابداران دادگاهی قبلی، موارد مطرح در قرار کارشناسی و یا موضوعات درخواستی محاکم قضایی، حدود صلاحیت و چگونگی رسیدگی، محدودیتهای رسیدگی در اجرای کارشناسی، اسناد مالی و غیرمالی دریافت شده و نحوه دریافت آن، وضعیت محتویات و مدارک مرتبط موجود در آن، لایحه وکلای متهمان در خصوص تایید و یا عدم تایید جرایم مورد نظر، گزارش ضابطین و نتایج بررسی آنان، بررسی موضوعی دفاعیات طرفین و یا متهمان پرونده و موارد قابل اهمیت در اوراق بازجویی توسط دادگاهها، دادسرا و یا ضابطین و

۲- اشاره به کلیات دعوی و یا تقلبهای مطرح شده در پرونده

در زمان اعلام ورشکستگی

و دوران تصفیه

عملاً از خدمات حسابرسان مستقل

استفاده نمی گردد

می‌توانند با توجه به مهارت‌های تخصصی خود قضاات را در خصوص صدور احکام قضایی مناسب در پرونده‌های مرتبط با ورشکستگی کمک کنند.

سپاس

آیا نیاز به داشتن مهارت خاصی برای حسابداران دادگاهی می‌باشد؟

دکتر وادی زاده

حسابداران دادگاهی به‌عنوان بازوی قضاات در رسیدگی به پرونده‌های قضایی نقش به‌سزایی در به سرانجام رسیدن پرونده‌های اقتصادی و محاکمه مجرمان خواهند داشت. در این ارتباط با توجه به وظیفه خطیر حسابداران دادگاهی در ارائه اطلاعات شفاف و دقیق و فراهم نمودن شواهد مستند و قابل اتکا نیازمند مهارت‌های خاصی می‌باشند.

مهارت‌های مورد نیاز حسابداران دادگاهی شامل موارد ذیل است:

۱- **مهارت‌های عمومی:** مهارت‌ها و دانش حسابرسی، توانایی گردآوری اسناد لازم برای پشتیبانی یا رد یک ادعا، توانایی شناخت شیوه‌های تقلب، توانایی جستجو در میان انبوه اطلاعات، مهارت‌های سازماندهی، تجزیه و تحلیل و کشف نتایج، قدرت تشخیص کشف واقعیات پنهان شده، شناسایی مسایل کلیدی و با اهمیت، مهارت‌های تحقیقاتی و کارآگاهی، اظهارنظر و تشریح وقایع، ساده‌سازی اطلاعات، مهارت‌های ارتباطی قوی برای کشف شواهد.

۲- **مهارت‌های پیشرفته:** تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات مالی پیچیده، مهارت‌های مصاحبه و بازجویی مالی، قدرت کشف سناریوهای متهمان، آشنایی با ردیابی و رصد اطلاعات، مذاکره و حل و فصل دعاوی، آشنایی مناسب با فناوری نوین اطلاعاتی و داده‌کاوی، دانش کافی از قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی، آشنایی با مبانی روانشناختی، جامعه‌شناسی، آشنایی با حقوق قضایی، کیفری و قوانین مدنی.

سپاس

حسابدار دادگاهی به‌هنگام تهیه گزارش باید به‌عنوان حسابدار یا تحلیلگر واقعیتها اظهارنظر کند. نتایج کارشناسی و یا حسابدار دادگاهی چگونه اظهار می‌شود؟

دکتر وادی زاده

و حدود رسیدگی مدنظر قاضی پرونده، مدل گزارشگری تغییر خواهد کرد.

سپاس

همانطور که می‌دانید طبق استاندارد ۵۷۰ حسابرسی با عنوان «تداوم فعالیت»، حسابرس در جریان برنامه‌ریزی و اجرای روشهای حسابرسی و ارزیابی نتایج حاصل از آن باید مناسب‌بودن استفاده مدیریت را از فرض تداوم فعالیت در تهیه صورتهای مالی، بررسی کند. با توجه به این‌که ورشکستگی آن روی سکه تداوم فعالیت است آیا در ایران در زمان ورشکستگی از خدمات حسابرسان استفاده می‌گردد؟

دکتر وادی زاده

اصولاً در زمان تداوم فعالیت بنگاه‌های اقتصادی و بنابر برخی از الزامات قانونی و نیازهای صاحبان سرمایه و مدیران، عملکرد مالی بنگاه‌های اقتصادی توسط حسابرسان مستقل رسیدگی می‌شود ولیکن در زمان اعلام ورشکستگی و دوران تصفیه عملاً از خدمات حسابرسان مستقل استفاده نمی‌گردد.

سپاس

در تایید ورشکستگی توسط محاکم قضایی آیا فقط کارشناس حسابداری حضور دارد؟ در کل نیاز به حضور چه رشته‌هایی از کارشناسی رسمی دادگستری می‌باشد؟ نحوه عمل توسط حسابداران دادگاهی در خصوص ورشکستگی و عدم توانایی بدهی شرکتها چگونه است؟

دکتر وادی زاده

طبق قانون تجارت مسئول تایید ورشکستگی شرکتها دادگاه صالحه و منطبق با صدور احکام قضایی می‌باشد و طبق مقررات جهت تایید ورشکستگی توسط محاکم قضایی از کارشناسان رسمی دادگستری استفاده می‌شود. در این زمینه با توجه به فرایند ورشکستگی بنگاه اقتصادی و موضوعات مرتبط با آن، کارشناسان رسمی دادگستری در رشته‌های حسابداری و حسابرسی، امور بانکی، بازرگانی و امور اقتصادی استفاده می‌شود. کارشناسان رسمی دادگستری به بررسی عملکرد شرکت‌های مشمول ورشکستگی در چند ساله گذشته و بررسی ادعاهای مالکین و سهامداران مبنی بر عدم توانایی پرداخت بدهیها نسبت به تجزیه و تحلیل موضوع اقدام و

درک و فهم بالا، متعهد به کارگروهی با رعایت اصل مراقبت حرفه‌ای، روحیه کاوشگر و نوآور و همچنین ارزشهای اخلاقی شامل عدالت و توازن، اجتناب از تضاد منافع، عینیت و بی‌طرفی، استقلال، شفافیت، راستی و درستی، صداقت، نظم و انضباط، تعهد و پاسخگویی، علاقه و انگیزه، امانتداری و رازداری، اعتدال و احترام، خیرخواه و قابل اعتماد و پرهیز از فساد بیشتر مورد تاکید است.

حسابداری

در پایان آیا قایل به آموزش دانشجویان حسابداری دادگاهی می‌باشید؟ به نظر شما جهت ارتقای آموزش دانشجویان حسابداری دادگاهی دستور کار آموزش دانشجویان چه مطالبی باید باشد؟

دکتر وادی زاده

به نظر می‌رسد آموزش دانشجویان حسابداری در جنبه کاربردی و عملی و در جنبه تئوری توسعه یابد. درس مرتبط با حسابداری دادگاهی علیرغم تاکید بر آموزشهای مستمر حرفه‌ای ضرورت دارد نسبت به موارد دیگر از جمله آشنایی با قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی، قوانین تجاری، مالیاتی، آشنایی با مبانی ایجاد فسادهای اقتصادی و جرایم سازمان یافته، پولشویی و... و آموزش تکنیکها و روشهای پیشگیری و کشف (به صورت دوره‌های آموزشی کارگاهی و استقرار در محل مجتمع‌های قضایی اقتصادی) شناسایی علائم هشداردهنده‌های خطر، آموزش روانشناسی مجرمان و عوامل رفتاری در منابع انسانی، قوانین حقوقی، قضایی و مدنی، آموزش و تسلط بر ابزارهای نوین فناوری و حسابرسی دیجیتال و... باید دستور کار آموزش دانشجویان قرار گیرد.

حسابداری

امیدواریم همیشه در صحت و سلامت باشید. از این‌که وقت ارزشمندتان را در اختیار حسابرس گذاشتید

صمیمانه سپاسگزاری می‌نماییم.

به نظر می‌رسد

آموزشها می‌بایستی

در جنبه کاربردی و عملی و

در جنبه تئوری

توسعه یابد

اظهار نظر و یا جمع‌بندی نتایج کارشناس و یا حسابدار دادگاهی می‌بایستی با کلیات مندرج در گزارش که بر اساس شواهد کافی و قابل اتکا گردآوری شده همخوانی داشته و به صورت صریح و واضح آثار مالی جرایم و یا پاسخ سوالات مطرح شده توسط محاکم قضایی بیان گردد. اصولاً محاکم قضایی به دلیل مشغله کاری و محدودیتهای زمانی امکان بررسی گزارش جامع کارشناسی را نخواهند داشت و تنها نتایج مورد استناد قرار می‌گیرد و بنابراین در صدور گزارش و به‌ویژه نتایج حاصله می‌بایستی به صراحت و دقت درخواستهای محاکم قضایی پاسخ داده شود زیرا اشتباه در درج نتایج و انحراف از درخواست محاکم قضایی می‌تواند خسارت قابل توجهی به طرفین دعوی، متهمان، بنگاه اقتصادی و یا دولت وارد کند. کارشناس رسمی و یا حسابدار دادگاهی در قبال صدور گزارش خود مسئولیت داشته و در صورت عدم رعایت استانداردهای لازم در گزارشگری مالی تحت تعقیب و پیگرد قضایی قرار می‌گیرد.

حسابداری

از دید شما یک حسابدار دادگاهی باید مجهز به چه نوع خصلتهایی باشد؟

دکتر وادی زاده

در حسابداری دادگاهی ویژگیهای فردی (شخصی) شامل اعتماد به نفس، جسارت و شجاعت در بیان مطالب، پایبند بودن به اصول اخلاقی، وفاداری به حرفه، توانایی انطباق،